

KLIMATYCZNY INSPIROWNIK

unicef dla każdego dziecka

Każdego dnia podejmujemy wiele decyzji mających wpływ na środowisko wokół nas. Dokonujemy wyboru tego co jemy, jakie relacje tworzymy z innymi ludźmi, jak traktujemy zwierzęta, a także jak podchodzimy do kwestii ochrony środowiska, dbania o planetę oraz klimat.

Nasze wybory świadczą o wartościach, którymi kierujemy się w życiu. Warto zastanowić się nad tym czy nasze działania faktycznie odzwierciedlają wartości, jakimi kierujemy lub chcemy kierować się w życiu. Może warto zmodyfikować niektóre przyzwyczajenia i zachowania, aby stały się bardziej przyjazne dla środowiska i klimatu, które nie są i nie powinny być nam obojętne?

Na kolejnej stronie znajdziecie listę aktywności przyjaznych klimatowi – nazwaliśmy ten materiał klimatycznym inspirownikiem. Zamieściliśmy tu proste rozwiązania, które możecie wdrożyć w swoim codziennym życiu, ale także takie działania, które wymagają współpracy, np. z większą grupą osób, środowiskiem szkolnym, dyrekcją placówki – a może nawet samorządem czy lokalną firmą – w przypadku, jeśli wymagają inwestycji finansowych.

Warto być świadomym, że niektóre pomysły, chociaż mogą wiązać się z nakładami finansowymi, nie muszą oznaczać, że są niemożliwe do realizacji.

W filmach, które przygotowaliśmy dla Was w ramach projektu znajdziecie kilka wskazówek, gdzie szukać wsparcia do realizacji tych bardziej wymagających działań. Zachęcamy Was do przeanalizowania tej listy i zastanowienia się, które działania chcielibyście wdrożyć w swoim codziennym życiu i najbliższym otoczeniu.

Młodzi ludzie odgrywają ważną rolę w tworzeniu świadomości ekologicznej i klimatycznej niemal każdej społeczności. Szczególnie w dzisiejszych czasach, dzięki mediom społecznościowym, możecie łatwo rozpowszechniać wiedzę o wyzwaniach związanych ze zmianą klimatu i degradacją środowiska i inspirować innych do działania.

W pojedynkę

- **Interesuj się i szukaj informacji!** Poszerzaj swoją wiedzę o zmianach klimatu, korzystaj z wiarygodnych źródeł informacji. Szczególnie zwróć uwagę na kwestie takie jak: globalne ocieplenie, utrata bioróżnorodności, zanieczyszczenie powietrza, klęski żywiołowe, poziom wód. Przydadzą Ci się one do uczestniczenia w dyskusji na temat klimatu.

- **Twój głos jest ważny!** Angażuj się w dyskusję o zmianach klimatu i degradacji środowiska. To do młodych należy przyszłość i powinniście uczestniczyć w rozmowach, które wpłyną na świat, w którym będziecie żyli.

Wprowadź zmiany w codziennym życiu, np.:

- **Ogranicz zużycie plastiku** – staraj się używać wielorazowe torby, bidony, opakowania.

- Prawidłowo **segreguj śmieci** - jeśli masz wątpliwości, skorzystaj ze strony:
<https://segregujna5.um.warszawa.pl>

- Kupuj rzeczy **z drugiego obiegu** – odwiedzaj secondhandy, wymieniaj się ubraniami ze znajomymi.

- **Nadawaj starym przedmiotom nowe znaczenie** - w internecie znajdziesz wiele pomysłów na **upcycling** - dowiesz się co zrobić z nieużywanym t-shirtem, pustą butelką czy puszką.

- **Ogranicz zużycie papieru** – drukuj tylko kiedy musisz, najlepiej dwustronnie.

- **Oszczędzaj wodę** - zakręcaj kran podczas mycia zębów, wybierz prysznic zamiast kąpieli w wannie.

- **Oszczędzaj energię** - gaś światła, kiedy nie są potrzebne. Wymień żarówki na energooszczędne.

- Wybieraj środek **transportu przyjazny środowisku** - rower, hulajnogę czy po prostu spacer. Zadbaj przy okazji o swoją kondycję!

- **Nie marnuj żywności** - staraj się robić zakupy wyłącznie z listą potrzebnych produktów. Nie wyrzucaj jedzenia, tylko podziel się z innymi. Zobacz czy w Twojej okolicy jest jadłodzielnia, do której możesz przekazać gotowe potrawy i produkty.

- **Ogranicz ilość spożywanego mięsa.** Produkcja mięsa wiąże się z dużą emisją CO2 i metanu. Pamiętaj jednak, że wszelkie zmiany dotyczące diety i zmiany nawyków żywnościowych należy skonsultować z dorosłymi, a jeśli Twój stan zdrowia tego wymaga to także z lekarzem.

- **Wykorzystaj moc internetu i inspiruj innych!** Dzięki mediom społecznościowym masz możliwość bardzo łatwego rozpowszechniania różnego rodzaju wartościowych treści. Możesz je wykorzystać do uświadamiania innych o konieczności podejmowania działań na rzecz środowiska i klimatu!

W grupie/domu/szkole/lokalnej społeczności

- **Włączaj innych do działania.** Motywuj znajomych i bliskich- wspólnie pogłębiajcie swoją wiedzę na temat klimatu i wspierajcie się we wprowadzaniu zmian w stylu życia.
- Załóżcie **grupę w mediach społecznościowych**, gdzie będziecie się wymieniać informacjami oraz publikować treści dotyczące tego jak dbać o środowisko i co możecie wspólnie zrobić.
- Sprawdźcie, czy w Waszej miejscowości działa jakaś **organizacja młodzieżowa** zrzeszająca młodych ludzi chcących angażować w działania na rzecz środowiska. Zainteresujcie się i zobaczcie, czy możecie się włączyć w ich działania.
- Postarajcie się, aby temat ochrony środowiska i ekologii stał się ważny dla całej społeczności szkolnej. Nawiążcie **współpracę ze szkolnym samorządem** i pomyślcie, jakie działania możecie wspólnie zorganizować. **Akcje informacyjne** dla uczniów, wspólne wydarzenia dla dorosłych i młodzieży, podczas których będziecie mówić o tym jak dbać o środowisko- pomyślcie, które z nich możecie zorganizować. A może macie własne pomysły na podobne działania?
- Chwalcie się swoimi osiągnięciami! Kiedy uda się Wam zrealizować coś ważnego, informujcie o tym wszystkich. Dzięki temu **promujecie pozytywne postawy i wzorce do naśladowania**. Doceniajcie też nawzajem swoją własną pracę w obszarze klimatu – to motywuje do dalszej pracy!
- Postarajcie się stworzyć **źródło z wodą pitną** w szkole. Dzięki temu będziecie mogli uzupełniać butelki wielorazowego użytku, rezygnując z zakupu wody butelkowanej.
- Organizujcie systematycznie **akcję sprzątnięcia** najbliższego otoczenia - lasów oraz parków. Zadbajcie o teren wokół Waszej placówki.
- **Sadźcie drzewa**-jedno drzewo w ciągu życia pochłania średnio 750kg CO₂. Możecie poprosić o wsparcie na ich zakup lokalny samorząd lub prywatnych sponsorów .
- **Zbierajcie deszczówkę** i wykorzystujcie ją do podlewania szkolnych roślin.
- **Stwórzcie kompostownik**-zwłaszcza, jeśli Wasza placówka dysponuje kuchnią.
- Dzielcie się! Zorganizujcie wydarzenie, którego celem będzie **wymiana ubrań, książek**. To doskonała okazja nie tylko, aby wymienić się rzeczami, ale też świetny sposób na integrację i zawieranie nowych znajomości.
- Na terenie placówki lub w bliskiej okolicy stwórzcie tzw. **otwartą biblioteczkę**, z której korzystać będzie lokalna społeczność.

Zainspiruj się!

Poniżej znajdziecie galerię, zawierającą krótkie biografie kilkunastu młodych osób z różnych części świata, w tym także z Polski. Wszyscy działają na rzecz ochrony środowiska i klimatu. Zachęcamy Was do zapoznania się z ich sylwetkami i stworzenia podobnej galerii w Waszej placówce. Zamieście w niej zdjęcia/rysunki osób, które lokalnie angażują się w działania na rzecz środowiska. Byłoby fantastycznie, jakbyście sami dołączyli do tego grona. Podejmijcie Wasze własne wyzwania ekologiczne. Jeśli już działacie w tym temacie, to koniecznie o tym napiszcie. Niech stanowi to inspirację dla innych!

W przypadku młodszych dzieci - przedszkolaków, bardziej odpowiednie będzie przygotowanie galerii obrazków przedstawiających bliskie im osoby, które stanowią dla nich wzór do naśladowania - np. rodzica.

Sylwetki młodych aktywistów

María, Meksyk

María od dziecka widziała z bliska skutki kryzysu klimatycznego, zwłaszcza kryzysu wodnego, który trwa w całym Meksyku. Podczas gdy susze i rosnące temperatury powodują pożary lasów, cyklony prowadzą do powodzi i utraty zbiorów. Chcąc z tym walczyć, została pełnoetatową aktywistką klimatyczną. Uważa, że kwestia niedoboru wody nie może być postrzegana jako odrębny problem, ale jako część większego ekosystemu.

„Aby zachować wodę, musimy zachować lasy”.

Weronika, 18 lat, Konin

Jestem Młodą Ambasadorką Klimatu już od ponad roku, ale nie jest to równoznaczne z tym, że dopiero wtedy zaczęłam się troszczyć o stan naszego wspólnego domu, czyli Ziemi. Wcześniej działałam w najbliższej okolicy, ale przede wszystkim zaczęłam od zmiany swoich własnych nawyków i przyzwyczajeń. Mój największy nawyk, z jakim się zmagalam, to mały konsumpcjonizm. Lubiłam kupować nowe rzeczy, które niekoniecznie były mi potrzebne, a teraz daję rzeczom nowe życie. Młodym Ambasadorom Klimatu wiele zawdzięczam. Nauczyłam się w trakcie projektu wiele o przestrzeni w mieście, którą można o wiele lepiej wykorzystać, czy o samym problemie zmian jakie zachodzą w przyrodzie. Niestety są one często nieodwracalne, mimo wszystko nadal tutaj jestem i wierzę, że właśnie tacy Młodzi Ludzie jak my mogą zmienić bieg wydarzeń.

© Russel Raymond

Russel, Dominika (Państwo na morzu karaibskim)

17-letni Russel jest reporterem z karaibskiego kraju Dominika. Kiedy huragan Maria uderzył we wrześniu 2017 roku, zdewastował jego kraj, zatapiając ulice, zdmuchując dachy z domów i szkół i zmuszając jego rodzinę do szukania schronienia. Od tego czasu zaczął dokumentować na blogu skutki huraganu na wyspie.

„Alternatywne formy energii, takie jak energia słoneczna i wiatr (...) mogą powstrzymać zmiany klimatu lub przynajmniej je złagodzić”.

Grzegorz, 16 lat, Konin

Działam aktywnie na terenie szkoły i poza nią. Jestem Wiceprzewodniczącym Młodzieżowej Rady Miasta oraz Młodym Ambasadorem Klimatu. Uwielbiam sport i muzykę. Do projektu MAK zostałem zachęcony przez moich znajomych działających w mieście dłużej niż ja. Aktualnie jestem bardzo wdzięczny za polecenie mi tego projektu. Zorientowałem się, że w dzisiejszych czasach nie jest tak kolorowo, jak byśmy sobie wyobrażali. Ale czuję, że my jako młode osoby powinniśmy działać, i to właśnie uczyniłem. Podczas pracy poznałem cudowne osoby, które teraz mogę nazywać przyjaciółmi i wiem o tym, że nigdy mnie nie zawiodą oraz nie zostawią w potrzebie.

© Bartosz Zwięzka

© Nkosi Nyathi

Nkosi, Zimbabwe

Nkosilathi, 17 lat, jest działaczem klimatycznym UNICEF w Zimbabwe. Opowiada o zmianach wynikających ze zmian klimatu, których był bezpośrednim świadkiem. Uważa, że choć młodzi ludzie widzą i czują skutki zmian klimatu, wielu nie wie, co się dzieje. On chce to zmienić.

„Nie ma innego czasu na działanie niż teraz”.

© Juliette Fernandez Hormiga

Julietta, Kuba

Julietta tworzy obrazy od kiedy pamięta. Została laureatem globalnego konkursu zorganizowanego przez UNICEF. Poprzez sztukę wyraża swoją troskę o planetę. Wykorzystuje ją, aby podnosić świadomość społeczności o zachodzących zmianach klimatu.

“Nadzieję napawa mnie fakt, że młode pokolenie przejmuje się problemem klimatu. Że powstaje coraz więcej kampanii podnoszących świadomość społeczeństwa. Kiedy puszcza amazońska zaczęła płonąć, widziałam duże poruszenie w mediach społecznościowych. Wiele młodych ludzi wyraziło swój niepokój dotyczący tego co się dzieje. Zainspirowali mnie do stworzenia tego obrazu”.

Marylin i Madaylin, Panama

Marilyn i Madeylin to siostry pochodzące z Panamy. Dorastały wśród lasów namorzynowych w Chame. Od najmłodszych lat działały na rzecz ochrony lasów namorzynowych. Ich projekt “Strażnicy lasów namorzynowych” przeszedł do finałowej selekcji regionalnego konkursu.

“Nie śmieć, ponieważ plastikowe torby stanowią ogromne zagrożenie dla zwierząt żyjących w wodzie. Wiele żółwi i ryb wpłtuje się w pływające siatki foliowe i umiera, nie mogąc się z nich wydostać. Młodzi ludzie mogą pomóc w walce z zanieczyszczeniem lasów namorzynowych i chronić żyjące tam gatunki”.

- Marylin, 17, Panama

“Wierzę, że wszystko będzie dobrze, ponieważ wiem, że jest wiele ludzi myślących podobnie do mnie - którym zależy na ochronie środowiska dla przyszłych pokoleń”.

- Madeylin, 15, Panama

© UNICEF Pich Urdaneta

Julia, 17 lat, Konin

Jestem Młodą Ambasadorką Klimatu z Konina, członkiem Młodzieżowej Rady Klimatycznej przy Ministerstwie Klimatu i Środowiska, entuzjastką biologii oraz osobą, która robi to, w co wierzy, a przede wszystkim wierzę, że młodzi mają wielką moc sprawczą. Zaczęłam od wymiany butelki na wielorazową, a teraz robię akcje, aby promować proekologiczne zachowania wśród innych. Często słyszę pytanie: „Co może zrobić jedna osoba, w tak rozległym i trudnym temacie jak zmiany klimatu?”. W odpowiedzi zawsze się uśmiecham i mówię: „Wszystko”. Nie każdy krok musi być wielki, ale każdy mały może być przełomowy.

Tahsin, Bangladesz

Tahsin jest aktywistą klimatycznym w Bangladeszu - kraju, w którym wiele osób jest narażonych na skutki zmian klimatu. Poprzez swoją organizację młodzieżową, promuje jazdę na rowerze jako ekologiczny środek transportu. Prowadzi szkolenia dla nastolatków w zakresie dziennikarstwa mobilnego, a także sadi drzewa i organizuje akcje sprzątnięcia. Namawia młodych ludzi do angażowania się w działania na rzecz klimatu w ich kraju.

„Choć my, młodzi ludzie, nie jesteśmy odpowiedzialni za zmiany klimatu, będą miały one na nas największy wpływ.”

Gabriela, 17 lat, Konin

Jestem fanką ekologicznego i zdrowego stylu życia, ale przede wszystkim optymistką wierzącą, że można osiągnąć wszystko, jeśli się tego chce. Chętnie angażuje się we wszelkiego rodzaju akcje społeczne w mojej szkole oraz okolicy. Sądzę, że nawet małe działania i małe kroki mogą mieć duże znaczenie. Dlatego sama zaczynałam od np. kupienia butelki filtrującej zamiast ciągłego kupowania wody w plastikowych butelkach. Potem moje zainteresowanie ekologią skutkowało dołączeniem do kółka ekologicznego, a następnie do Młodych Ambasadorów Klimatu, gdzie aktualnie mogę działać na większą skalę ze wspianymi ludźmi. Zależy mi przede wszystkim na uświadamianiu i zmianie otoczenia na lepsze.

Rafał, 17 lat, Konin

Aktywnie działam na terenie swojej szkoły, a także w szerszym obszarze jako członek Młodzieżowej Rady Miasta Konina. Do Młodych Ambasadorów Klimatu trafiłem dzięki opiekunce Samorządu Uczniowskiego, która poleciła mi ten projekt. Od dawna pragnąłem zrobić coś w dziedzinie klimatu, ale nie mogłem znaleźć dla siebie odpowiedniego miejsca. Takim miejscem i ludźmi, którzy dają mi taką możliwość, są MAK'i – osoby o wielkim i zielonym sercu, dla których tematyka proekologiczna nie jest niczym obcym. Wierzę, że w grupie jest siła i że każdy z nas ma predyspozycje do podejmowania dużych przedsięwzięć.

© Bartosz Zwieltka

© Mitzi Jonelle Tan

Mitzi, Filipiny

Przez cały czas trwania pandemii COVID-19, Mitzi, aktywistka z Manili – stolicy Filipin, prowadziła kampanię na rzecz sprawiedliwości klimatycznej. Gdy w 2020 roku Filipiny nawiedziły dwa huragany z rządu, jej organizacja rzuciła się do działania – organizowała zbiórki żywności dla społeczności, analizowała potrzeby i wychodziła im naprzeciw.

„Tu nie chodzi tylko o pogodę i środowisko.
Chodzi o sprawiedliwość”.

Kornelia, 14 lat, Konin

Jestem Młodą Ambasadorką Klimatu z Konina. Do projektu zgłosiłam się, ponieważ odkąd pamiętam interesowałam się ekologią oraz klimatem, a los naszej planety nie był mi obojętny. Teraz, gdy jestem w projekcie moje drobne czyny przerodziły się w większe działania. Staram się uświadomić osobom, szczególnie w moim wieku, że warto walczyć o naszą planetę. W tym momencie nie zajmuje się tylko zbieraniem śmieci oraz posiadaniem butelki z filtrem. Czuje, że teraz mogę dotrzeć do większej liczby osób i robić więcej niż kiedykolwiek. Chcę, aby młodzież angażowała się w działania i aby jej chęci były traktowane poważnie. Uwielbiam uczyć się nowych rzeczy i stale rozszerzam swoją wiedzę o klimacie i środowisku. Dzięki tej wiedzy i pracy w grupie jestem w stanie robić rzeczy, które jeszcze lekko ponad rok temu wydawały mi się niemożliwe.

© Bartosz Zwieltka

---

dla każdego dziecka